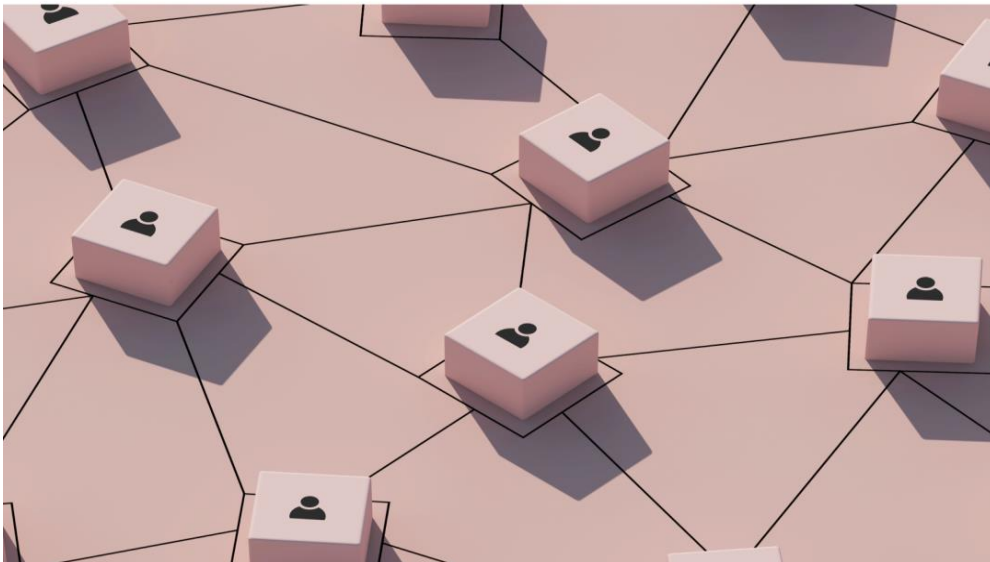

ΣΥΝΕΔΡΙΟ

31^ο Ετήσιο Παγκύπριο Συνέδριο Παγκύπριου
Συντονιστικού Συμβουλίου Εθελοντισμού
**ΠΡΟΣΕΛΚΥΣΗ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΣΤΑ
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΑ ΣΥΜΒΟΥΛΙΑ
ΤΩΝ ΕΘΕΛΟΝΤΙΚΩΝ
ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΝ/ΜΚΟ**

Υπό την αιγίδα της Έντιμης Πρώτης Κυρίας της Κυπριακής Δημοκρατίας και Επίτιμης Προέδρου του ΠΣΣΕ κας. Φιλίππα Καρσερά Χριστοδουλίδη

23 Οκτωβρίου 2024

ΕΚΔΟΣΗ 2025-Λευκωσία

ΠΑΓΚΥΠΡΙΟ ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΕΘΕΛΟΝΤΙΣΜΟΥ

Συνέδριο

«ΠΡΟΣΕΛΚΥΣΗ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΣΤΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΑ ΣΥΜΒΟΥΛΙΑ ΤΩΝ ΕΘΕΛΟΝΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΝ/ΜΚΟ»

Επιμέλεια/Σχεδιασμός Έκδοσης:

Κλαίλια Σουρμελή-Σκοτεινού

Χρύσης Φοινιώτης

Δρ Ολίβια Πατσαλίδου

Θεοφανία Γκάγκου

ISBN 978-9925-555-19-2 (ηλεκτρ.)

Εκδότης © Παγκύπριο Συντονιστικό Συμβούλιο Εθελοντισμού

Απαγορεύεται η μερική ή ολική αναδημοσίευση της έκδοσης, καθώς και η αναπαραγωγή της με οποιοδήποτε μέσο χωρίς τη σχετική άδεια του Εκδότη

Παγκύπριο Συντονιστικό Συμβούλιο Εθελοντισμού

info@volunteerism-cc.org.cy | www.volunteerism-cc.org.cy | Σούδας 11, 2035, Στρόβολος, Λευκωσία | Τ.Θ: 24649,
1302 Λευκωσία | Τηλ: 22 514 786 | Φαξ: 22 514 788

ΕΝΑΡΚΤΗΡΙΑ ΤΕΛΕΤΗ/ ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΙ

- ◆ Καλωσόρισμα από τον Πρύτανη Πανεπιστημίου Λευκωσίας, Καθηγητή Φίλιππο Πουγιούτα
- ◆ Χαιρετισμός από τον Πρόεδρο του Παγκύπριου Συντονιστικού Συμβουλίου Εθελοντισμού, κύριο Ηλία Δημητρίου
- ◆ Χαιρετισμός από τον Πρόεδρο του Επαρχιακού Συντονιστικού Συμβουλίου Εθελοντισμού Λευκωσίας, κύριο Νίκο Δρυμώτη
- ◆ Υπογραφή Μνημονίου μεταξύ Παγκύπριου Συντονιστικού Συμβουλίου Εθελοντισμού και Πανεπιστημίου Λευκωσίας
- ◆ Χαιρετισμός και Κήρυξη εργασιών Συνεδρίου από τον Επίτροπο του Πολίτη, κ. Παναγιώτη Παλατέ

ΟΜΙΛΙΕΣ/ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ για ανάλυση των πτυχών του θέματος

- ◆ Ομιλία «Σύγχρονες Προκλήσεις και Προοπτικές για τον Εθελοντικό Τομέα και ο Ρόλος των Νέων» Δρ. Δέσποινα Κοχλιού, Επίκουρη Καθηγήτρια Κοινωνικής Εργασίας, Πανεπιστήμιο Λευκωσίας
- ◆ Παρέμβαση από τον εκπρόσωπο του Δικτύου Κοινωνικής Στήριξης Ορεινών Περιοχών, κ. Χαράλαμπο Μιρή
- ◆ Παρέμβαση από τον Αντιπρόεδρο του ΔΣ της οργάνωσης Oxygen For Democracy κ. Νικόλα Κυριακίδη
- ◆ Παρέμβαση από την επικεφαλής της οργάνωσης ΚυκλΟΙΚΟδρόμιο, Δρ Αθηνά Γεωργίου Σιήππη
- ◆ Παρέμβαση από την Δικηγόρο/Νομική Σύμβουλο/ Συνεργάτιδα του Οργανισμού Κυπριακό Δίκτυο Δικαιοσύνη για Όλους, κ. Κλέλια Καραγεωργιάδου
- ◆ Καταληκτική Ομιλία «Η συμμετοχή των νέων στα Διοικητικά Συμβούλια των Εθελοντικών Οργανώσεων/ΜΚΟ» Δρ. Ολίβια Πατσαλίδου, Διευθύντρια ΠΣΣΕ

ΣΥΖΗΤΗΣΗ

Συντονιστής: κύριος Ηλίας Δημητρίου, Πρόεδρος Παγκύπριου Συντονιστικού Συμβουλίου Εθελοντισμού

Καλωσόρισμα Πρύτανη Πανεπιστημίου Λευκωσίας

Αξιότιμε Κύριε Επίτροπε του Πολίτη,

Αξιότιμες κυρίες και κύριοι πρόεδροι, αντιπρόεδροι, διευθυντές, επικεφαλής και συνεργάτες του Παγκυπρίου Συντονιστικού Συμβουλίου Εθελοντισμού, του Επαρχιακού Συντονιστικού Συμβουλίου Εθελοντισμού, του Διοικητικού Συμβουλίου του Δικτύου Κοινωνικής Στήριξης Ορεινών Περιοχών, του Συμβουλίου Νεολαίας Κύπρου, του Oxygen for Democracy και του Κυπριακού Δικτύου Δικαιοσύνη για όλους,

Αξιότιμοι καλεσμένοι, Φίλες και φίλοι,

Σας καλωσορίζω θερμά στην τελετή υπογραφής του Μνημονίου Συνεργασίας μεταξύ του Πανεπιστημίου Λευκωσίας και του Παγκυπρίου Συντονιστικού Συμβουλίου Εθελοντισμού. Η σημερινή ημέρα αποτελεί ορόσημο για την ενίσχυση των σχέσεων μεταξύ των δύο οργανισμών, με στόχο την αμοιβαία ανάπτυξη και την προσφορά στην κοινωνία.

Η συνεργασία αυτή βασίζεται σε κοινές αξίες και στόχους, όπως η αξιοποίηση της γνώσης και της εμπειρογνωμοσύνης των μελών του ακαδημαϊκού μας προσωπικού, η υλοποίηση εκπαιδευτικών και ερευνητικών προγραμμάτων, και η προώθηση του εθελοντισμού.

Μέσα από αυτή τη συνεργασία, φιλοδοξούμε να δημιουργήσουμε νέες ευκαιρίες για τους φοιτητές και τις φοιτήτριές μας και να συμβάλουμε στην κοινωνική ευαισθητοποίηση.

Στο πλαίσιο της σημερινής εκδήλωσης, έχουμε την τιμή να φιλοξενήσουμε μια σειρά από παρουσιάσεις και ομιλίες που θα αναδείξουν τις σύγχρονες προκλήσεις και προοπτικές για τον εθελοντικό τομέα, καθώς και τον ρόλο των νέων σε αυτόν.

Σύμφωνα με το πρόγραμμα της σημερινής ημερίδας που ακολουθεί την υπογραφή του Μνημονίου, η Συντονίστρια του προγράμματος μας Κοινωνικής Εργασίας, Δρ Δέσποινα Κοχλιού θα μας μιλήσει για τις προκλήσεις και τις προοπτικές που αντιμετωπίζει ο εθελοντικός τομέας σήμερα, ενώ θα ακολουθήσουν παρουσιάσεις από διακεκριμένους ομιλητές και ομιλήτριες που θα καλύψουν διάφορα σχετικά θέματα.

Είμαι βέβαιος ότι οι συζητήσεις που θα ακολουθήσουν θα είναι παραγωγικές και θα συμβάλουν στην περαιτέρω ανάπτυξη της συνεργασίας μας. Ευχαριστώ θερμά όλες και όλους όσους συνέβαλαν στην επίτευξη αυτής της συμφωνίας και στη διοργάνωση της ημερίδας και ανυπομονώ να δούμε τα αποτελέσματα αυτής της συνεργασίας και της ημερίδας να υλοποιούνται.

Σας ευχαριστώ και πάλι για την εδώ σας παρουσία και εύχομαι κάθε επιτυχία στη νέα μας συνεργασία με το Παγκύπριο Συντονιστικό Συμβούλιο Εθελοντισμού.

Καθηγητής Φίλιππος Πουγιούτας

Χαιρετισμός Πρόεδρου Παγκύπριου Συντονιστικού Συμβουλίου Εθελοντισμού

Είναι με ιδιαίτερη χαρά που διοργανώνουμε και φέτος ετήσιο συνέδριο, το οποίο είναι το 31ο παγκύπριο συνέδριο που διεξάγεται από την έναρξη του θεσμού αυτού, από το Παγκύπριο Συντονιστικό Συμβούλιο Εθελοντισμού (ΠΣΣΕ).

Στο πλαίσιο των τόσων χρόνων υλοποίησης του θεσμού του ετήσιου συνεδρίου, έγινε και μια σημαντική αναβάθμιση με απόφαση της

Διοικούσας Επιτροπής του ΠΣΣΕ, όπου από το 2023 καθορίζεται ένα κοινό θέμα για τα ετήσια συνέδρια που διοργανώνονται από το ΠΣΣΕ και τα Επαρχιακά Συντονιστικά Συμβούλια Εθελοντισμού (ΕΣΣΕ) ώστε να συμβάλουμε στην αποκέντρωση της συζήτησης θεμάτων σε τοπικό επίπεδο, αλλά και στην καταγραφή τοπικών και παγκύπριων συμπερασμάτων για να αξιοποιούνται προς επίτευξη των κοινών μας σκοπών.

Σκοπός σήμερα είναι να συζητήσουμε για την «Προσέλκυση των Νέων στα Διοικητικά Συμβούλια των Εθελοντικών Οργανώσεων /ΜΚΟ». Είμαι βέβαιος ότι οι αξιολόγοι μας εισηγητές αλλά και η συμμετοχή των συνέδρων στη συζήτηση, θα συμβάλουν ουσιαστικά στους σκοπούς του ετήσιου παγκύπριου συνεδρίου που φέτος συνδιοργανώνεται με το Επαρχιακό Συντονιστικό Συμβούλιο Εθελοντισμού Λευκωσίας και το Πανεπιστήμιο Λευκωσίας (Πρόγραμμα Κοινωνικής Εργασίας).

Με την ευκαιρία, εκφράζω θερμές ευχαριστίες σε όλους όσους έχουν εργαστεί για τη διοργάνωση του σημερινού συνεδρίου, στους εισηγητές, αλλά και σε όλους εσάς που μας τιμάτε σήμερα με την παρουσία σας. Ευχαριστώ ιδιαίτερα το Πανεπιστήμιο Λευκωσίας που φιλοξενεί το συνέδριο αλλά και για την αγαστή συνεργασία που έχουμε αναπτύξει στην πάροδο των χρόνων.

Σας διαβεβαιώνω ότι το ΠΣΣΕ καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια για να διασφαλίζει ότι, οι πολιτικές και τα μέτρα του κράτους αλλά και το γενικότερο εξωτερικό περιβάλλον, προσφέρουν ένα ευνοϊκότερο περιβάλλον για τη λειτουργία και τη βιώσιμη ανάπτυξη των εθελοντικών οργανώσεων/ΜΚΟ. Εύχομαι ότι στο στάδιο της συζήτησης, θα ακούσουμε τις δικές σας θέσεις και τους προβληματισμούς για το θέμα που επικεντρώνεται το συνέδριο και αφορά στη συμμετοχή των νέων στα Διοικητικά Συμβούλια των Εθελοντικών Οργανώσεων /ΜΚΟ.

Εύχομαι κάθε επιτυχία στις εργασίες του σημερινού συνεδρίου.

Ηλίας Δημητρίου

Χαιρετισμός Πρόεδρου Επαρχιακού Συντονιστικού Συμβουλίου Εθελοντισμού Λευκωσίας

Σας καλωσορίζω και εγώ με την σειρά μου στο σημερινό μας συνέδριο σε ένα πολύ σημαντικό και επίκαιρο θέμα: την προσέλκυση των νέων στα διοικητικά συμβούλια των Εθελοντικών Οργανώσεων.

Η ενεργή συμμετοχή της νέας γενιάς στα εθελοντικά προγράμματα που διαμορφώνουν τον εθελοντισμό είναι απαραίτητη για τη νέα πνοή και ανανέωση των ιδεών, την ενίσχυση της καινοτομίας και τη βιωσιμότητα των οργανώσεών μας.

Ωστόσο, παρά τη δυναμική και την επιθυμία τους να συνεισφέρουν, πολλοί νέοι δεν αισθάνονται ότι έχουν την δυνατότητα να αναλάβουν ηγετικούς ρόλους στις οργανώσεις αυτές. Πώς μπορούμε να δημιουργήσουμε το κατάλληλο περιβάλλον για να ενθαρρύνουμε τη συμμετοχή τους στα Διοικητικά Συμβούλια;

Είναι στο χέρι μας, να εμπνεύσουμε τη νέα γενιά να αναλάβει πρωτοβουλίες, να προσφέρουμε ευκαιρίες για συμμετοχή και κυρίως να τους δώσουμε χώρο να ακουστούν και να διαμορφώσουν το μέλλον των οργανώσεών μας. Η βιωσιμότητα και η εξέλιξη του εθελοντισμού εξαρτάται από εμάς.

Με τη συμβολή όλων μας και την τεχνογνωσία των ειδικών, μπορούμε να δημιουργήσουμε τις προϋποθέσεις που θα εμπνεύσουν και θα κινητοποιήσουν τους νέους να αναλάβουν πιο ηγετικούς ρόλους και να διαμορφώσουν ένα καλύτερο μέλλον.

Σας ευχαριστώ για την παρουσία σας και εύχομαι εποικοδομητική και δημιουργική συζήτηση στο τέλος του συνεδρίου.

Νίκος Δρυμιώτης

Χαιρετισμός και Κήρυξη εργασιών Συνεδρίου από τον Επίτροπο του Πολίτη

Έντιμη Πρώτη Κυρία της Δημοκρατίας

κ. Πρόεδρε του ΠΣΣΕ

κ. Πρόεδρε του ΕΣΣΕ

Ελλόγιμε Πρύτανη του Πανεπιστημίου Λευκωσίας

Κύριοι εισηγητές

Φίλες και φίλοι,

Είναι με ιδιαίτερη τιμή που χαιρετίζω το 31ο Ετήσιο Παγκύπριο Συνέδριο του Παγκύπριου Συντονιστικού Συμβουλίου Εθελοντισμού. Οφείλω να ομολογήσω, ότι η επιλογή του φετινού θέματος «Προσέλκυση των νέων στα Διοικητικά Συμβούλια των Εθελοντικών Οργανώσεων/ΜΚΟ» με εξέπληξε θετικά, διότι απηχεί μια γενικότερη ανάγκη της εποχής μας για ευαισθητοποίηση των νέων και ενεργότερη εμπλοκή τους στα κοινά. Η ανάγκη αυτή προκύπτει από πρόσφατες έρευνες και μετρήσεις και από την ίδια την καθημερινότητα τόσο στον πολιτικό όσο και στον ευρύτερο κοινωνικό χώρο.

Η ανησυχία και το ενδιαφέρον του ΠΣΣΕ για την εμπλοκή των νέων σε διοικητικές θέσεις στις διάφορες εθελοντικές οργανώσεις αποτελεί και δική μας αγωνία και μάς απασχολεί ιδιαίτερα. Η ενίσχυση με καθοιονδήποτε τρόπο της ενεργού πολιτότητας ανήκει στις προτεραιότητες του Γραφείου μας και της αποστολής του. Εξάλλου, είναι πάγια και βασική μας αρχή, ότι το κράτος είναι οι πολίτες του και ότι οι πολίτες ουσιαστικά καθορίζουν την ποιότητα λειτουργίας των Θεσμών. Ενεργός πολίτης σημαίνει υγιής κοινωνία και υγιής Δημοκρατία. Και για να εστιάσουμε στο θέμα του Συνεδρίου, ενεργοί, ευσυνείδητοι και δραστήριοι κοινωνικά νέοι αποτελούν τα σημαντικότερα εχέγγυα και την πιο βέβαιη ελπίδα για την κοινωνία και τον κόσμο του αύριο.

Για την επίτευξη του πιο πάνω στόχου επιδιώκουμε την επαφή και συνεργασία με μη κυβερνητικούς οργανισμούς στους οποίους δραστηριοποιούνται κυρίως νέοι μέσα από συγκεκριμένες δράσεις. Θυμίζω την πρόσφατη πρώτη Ημερίδα Δημοκρατίας στις 15 Σεπτεμβρίου στο Προεδρικό Μέγαρο με θέμα την Διαφθορά ως ανάχωμα στην πολιτική νεανική δραστηριοποίηση με συμμετοχή νέων από διάφορες μη κυβερνητικές οργανώσεις, τη συνεργασία μας με το CSI στην εκστρατεία ενημέρωσης του κοινού σε θέματα λειτουργίας των Θεσμών, την υποστήριξη από μέρους του OXYGEN for Democracy και του Νομοπλατφωρ για την ετοιμασία του Νομοσχεδίου για την Πρωτοβουλία των Πολιτών, τον από κοινού συντονισμό σχεδίου διαχείρισης κρίσεων με το SupportCY, τη συνδιοργάνωση με το CARDET της επόμενης Ημερίδας Δημοκρατίας στα μέσα Νοεμβρίου, τη δημιουργία της νεανικής διαδικτυακής πλατφόρμας ΕΚΦΡΑΧΥ σε συνεργασία με τον ΟΝΕΚ κ.α. Στην ίδια κατεύθυνση, βρίσκεται και η από κοινού συνεργασία μας με το ΠΣΣΕ στην προκήρυξη ετήσιου Διαγωνισμού Εθελοντισμού, ο οποίος θα απευθύνεται σε άτομα και οργανώσεις.

Είναι γεγονός, ότι η κοινωνική συνοχή και η δημοκρατική λειτουργία των Θεσμών βρίσκονται σε μια δύσκολη καμπή στην ιστορία του τόπου μας. Βρισκόμαστε ενώπιον μιας πρωτοφανούς κρίσης, η οποία σίγουρα κινείται σε

συνάρτηση με τις γενικότερες διεθνείς αλλαγές και τις εξελίξεις στο στενό και ευρύτερο γεωγραφικό μας περιβάλλον. Οι νέοι, δυστυχώς, είναι τα πρώτα θύματα αυτής της κρίσης, η οποία μεταφράζεται ως απαξίωση στους Θεσμούς, γενικευμένη και μηδενιστική αντίδραση, αποχή από τα δημοκρατικά δικαιώματα και υποχρεώσεις, κοινωνική αδιαφορία και έκπτωση από τις παραδοσιακές αξίες κ.α.

Επιβάλλεται άμεσα, λοιπόν, ανάληψη συντονισμένων δράσεων, τόσο από το κράτος όσο και από μη κρατικούς φορείς και οργανισμούς για επιστροφή των νέων στο προσκήνιο της κοινωνικής και πολιτικής ζωής του τόπου.

Οφείλουμε, η μεγαλύτερη γενιά, να συναισθανθούμε και να ομολογήσουμε τις ευθύνες μας και να βρούμε τρόπους πρώτα να μεταλαμπαδεύσουμε ξανά στους νέους μας τις αξίες του εθελοντισμού και της υπεύθυνης δημοκρατικότητας και έπειτα να δώσουμε κίνητρα και ευκαιρίες για αξιοποίηση της νεανικότητας και των οραμάτων τους. Από πλευράς του, το ΠΣΣΕ καταβάλλει σημαντικές προσπάθειες προς αυτή την κατεύθυνση, με απτό παράδειγμα τη θεματική του φετινού Συνεδρίου.

Χαιρόμαστε, που ως Γραφείο του Επιτρόπου του Πολίτη έχουμε άριστες σχέσεις και αγαστή συνεργασία με το ΠΣΣΕ μέσα σε πνεύμα καλής συνεννόησης. Η προσφορά και το πλούσιο έργο του είναι αδιαμφισβήτητα και η πενήντάχρονη και πλέον παρουσία και δράση του στην Κύπρο έχει συνεισφέρει τα μέγιστα στην ανάδειξη της αξίας του εθελοντισμού. Την ίδια στιγμή, ενισχύσει ουσιαστικά τις εθελοντικές οργανώσεις και δράσεις, μέσω του δικτύου εθελοντισμού, των μνημονίων συνεργασίας, της προσφοράς υπηρεσιών, τη δημιουργία και διάθεση ενημερωτικού και τεχνολογικού υλικού, τη διοργάνωση εράνων, διαγωνισμών, εκστρατειών, συνεδρίων, προγραμμάτων κατάρτισης και καθοδήγησης κ.α.

Αδιαμφισβήτητα, ο ΠΣΣΕ, ως η σπονδυλική στήλη όλων των εθελοντικών οργανώσεων της Κύπρου, αξίζει τα θερμά μας συγχαρητήρια για το διαχρονικό και άρτια συντονισμένο και πολύπλευρο έργο του. Η συνεισφορά του στην κυπριακή κοινωνία είναι ανεκτίμητη και οι δράσεις του οφείλουν να τυγχάνουν της ανάλογης στήριξης. Είμαστε στη διάθεσή του για οποιαδήποτε συνεργασία και βοήθεια με σκοπό την έμπνευση, διάδοση, στήριξη και προώθηση του πνεύματος του εθελοντισμού στην Κύπρο και ιδιαίτερα στους νέους.

Με αυτές τις σκέψεις κηρύσσω την έναρξη του 31ου Παγκύπριου Ετήσιου Συνεδρίου του Παγκύπριου Συντονιστικού Συμβουλίου Εθελοντισμού και εύχομαι κάθε επιτυχία στις εργασίες του.

Παναγιώτης Παλατέ

Ομιλία

«Σύγχρονες Προκλήσεις και Προοπτικές για τον Εθελοντικό Τομέα και ο Ρόλος των Νέων»

Δρ. Δέσποινα Κοχλιού, Επίκουρη Καθηγήτρια Κοινωνικής Εργασίας, Πανεπιστήμιο Λευκωσίας

Όπως αναφέρεται και στον τίτλο της παρουσίασης θα ήθελα να αναδείξω τις σύγχρονες προκλήσεις αλλά και προοπτικές για τον εθελοντικό τομέα και φυσικά τον ρόλο των νέων, ώστε να τεθεί το κατάλληλο έδαφος για τις πολύ ενδιαφέρουσες παρουσιάσεις στη συνέχεια.

Η χρηματοδότηση αποτελεί μία από τις πιο κρίσιμες προκλήσεις για τον εθελοντικό τομέα, καθώς οι οργανώσεις συχνά βασίζονται σε εξωτερικές πηγές για να υποστηρίξουν τις δραστηριότητές τους.

Περιορισμένοι πόροι ή και Αστάθεια χρηματοδότησης: Οι εθελοντικές οργανώσεις συχνά εξαρτώνται από δωρεές, επιχορηγήσεις και άλλες μορφές εξωτερικής χρηματοδότησης, οι οποίες μπορεί να είναι ασταθείς και να μεταβάλλονται ανάλογα με τις οικονομικές συνθήκες και τις προτεραιότητες των δωρητών. Πολλές φορές, οι επιχορηγήσεις και οι δωρεές συνοδεύονται από περιορισμούς σχετικά με το πώς μπορούν να χρησιμοποιηθούν, κάτι που μπορεί να περιορίσει την ευελιξία των οργανώσεων να ανταποκριθούν σε επείγουσες ανάγκες ή να επενδύσουν σε μακροπρόθεσμες πρωτοβουλίες. Επιπλέον, παρατηρείται μεγάλος ανταγωνισμός μεταξύ των εθελοντικών οργανώσεων για την εξασφάλιση χρηματοδότησης από περιορισμένες πηγές, όπως κυβερνητικές επιχορηγήσεις, ιδιωτικά ιδρύματα και εταιρικές δωρεές.

Έτσι προκύπτει η **Ανάγκη για διαφοροποίηση:** Οι οργανώσεις δηλαδή πρέπει να διαφοροποιήσουν τις πηγές χρηματοδότησής τους για να μειώσουν την εξάρτηση από μία μόνο πηγή και να αυξήσουν τη βιωσιμότητά τους. Αυτό μπορεί να περιλαμβάνει την ανάπτυξη νέων στρατηγικών συγκέντρωσης πόρων, όπως η αξιοποίηση των κοινωνικών μέσων για καμπάνιες crowdfunding.

Η αντιμετώπιση αυτών των προκλήσεων απαιτεί στρατηγική σκέψη και καινοτομία από τις εθελοντικές οργανώσεις. Η ανάπτυξη ισχυρών σχέσεων με δωρητές, η διαφάνεια στη διαχείριση των πόρων και η αποτελεσματική επικοινωνία του αντίκτυπου των προγραμμάτων τους μπορούν να συμβάλουν στη βελτίωση της χρηματοδοτικής σταθερότητας και της βιωσιμότητας των οργανώσεων.

Η διαχείριση του ανθρώπινου δυναμικού αποτελεί επίσης μια κρίσιμη παράμετρο, καθώς οι οργανώσεις βασίζονται σε μεγάλο βαθμό στους εθελοντές για την υλοποίηση των δραστηριοτήτων τους. Η **Εύρεση αφοσιωμένων εθελοντών:** Η προσέλκυση εθελοντών που είναι αφοσιωμένοι και έχουν τις απαραίτητες δεξιότητες μπορεί να είναι δύσκολη, ειδικά σε περιόδους που η εθελοντική εργασία δεν είναι τόσο δημοφιλής ή όταν υπάρχουν πολλές ανταγωνιστικές ευκαιρίες. Η διατήρηση των εθελοντών απαιτεί την παροχή κινήτρων, την αναγνώριση της συνεισφοράς τους και τη δημιουργία ενός υποστηρικτικού περιβάλλοντος που ενθαρρύνει τη συνεχή συμμετοχή.

Αυτό θα μπορούσε να επιτευχθεί συνειδητοποιώντας την ανάγκη για **συνεχή εκπαίδευση**. Οι εθελοντές χρειάζονται συνεχή εκπαίδευση για να αναπτύξουν τις δεξιότητές τους και να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις των ρόλων τους. Αυτό μπορεί να περιλαμβάνει εκπαίδευση σε θέματα όπως η διαχείριση κρίσεων, η επικοινωνία και η χρήση τεχνολογιών. Η ανάπτυξη ηγετικών δεξιοτήτων στους εθελοντές μπορεί να ενισχύσει την ικανότητα των οργανώσεων να διαχειρίζονται έργα και να επιτυγχάνουν τους στόχους τους.

Η επιτυχής διαχείριση του ανθρώπινου δυναμικού στον εθελοντικό τομέα απαιτεί στρατηγικές που ενισχύουν την προσέλκυση, την εκπαίδευση και τη διατήρηση των εθελοντών. Η δημιουργία ενός θετικού και υποστηρικτικού περιβάλλοντος, η αναγνώριση της συνεισφοράς των εθελοντών και η παροχή ευκαιριών για προσωπική και επαγγελματική ανάπτυξη είναι κρίσιμα στοιχεία για την επιτυχία των εθελοντικών οργανώσεων.

Το νομικό και ρυθμιστικό πλαίσιο αποτελεί μια σημαντική πρόκληση για τον εθελοντικό τομέα, καθώς οι οργανώσεις πρέπει να λειτουργούν εντός των ορίων που θέτουν οι νόμοι και οι κανονισμοί.

Οι εθελοντικές οργανώσεις συχνά αντιμετωπίζουν ένα περίπλοκο σύνολο κανονισμών που πρέπει να ακολουθήσουν, το οποίο μπορεί να περιλαμβάνει φορολογικές υποχρεώσεις, κανονισμούς για την προστασία των προσωπικών δεδομένων, και απαιτήσεις για την ασφάλεια και την υγεία.

Επίσης οι αλλαγές στη νομοθεσία και η προσαρμογή σε νέες νομοθεσίες μπορεί να απαιτούν από τις οργανώσεις να προσαρμόσουν τις διαδικασίες και τις πολιτικές τους, κάτι που μπορεί να είναι χρονοβόρο και δαπανηρό. Ταυτόχρονα οι οργανώσεις καλούνται να διασφαλίσουν ότι το προσωπικό και οι εθελοντές είναι ενημερωμένοι και εκπαιδευμένοι σχετικά με νέες νομικές απαιτήσεις, ώστε να αποφεύγονται παραβιάσεις που μπορεί να οδηγήσουν σε νομικές συνέπειες.

Η διαχείριση αυτών των προκλήσεων απαιτεί από τις εθελοντικές οργανώσεις να έχουν πρόσβαση σε νομική υποστήριξη και να αναπτύξουν εσωτερικές διαδικασίες που διασφαλίζουν τη συμμόρφωση με τους κανονισμούς. Επιπλέον, η συνεχής παρακολούθηση των αλλαγών στη νομοθεσία και η προσαρμογή στις νέες απαιτήσεις είναι κρίσιμη για τη βιωσιμότητα και την αποτελεσματικότητα των οργανώσεων.

Η τεχνολογία παίζει καθοριστικό ρόλο στον εθελοντικό τομέα, προσφέροντας ευκαιρίες για βελτίωση της αποτελεσματικότητας και της επικοινωνίας, αλλά και προκλήσεις που πρέπει να αντιμετωπιστούν.

Όσον αφορά την **Υιοθέτηση νέων τεχνολογιών** οι εθελοντικές οργανώσεις πρέπει να παρακολουθούν τις τεχνολογικές εξελίξεις και να προσαρμόζουν τις διαδικασίες τους για να παραμένουν ανταγωνιστικές και αποτελεσματικές. Αυτό μπορεί να περιλαμβάνει την υιοθέτηση νέων εργαλείων για τη διαχείριση έργων, την επικοινωνία και τη συγκέντρωση πόρων. Η εκπαίδευση του προσωπικού και των εθελοντών στη χρήση νέων τεχνολογιών είναι απαραίτητη για την αξιοποίηση των δυνατοτήτων που προσφέρουν. Αυτό μπορεί να απαιτεί επενδύσεις σε εκπαιδευτικά προγράμματα και πόρους.

Κυβερνοασφάλεια και Προστασία δεδομένων: Σε αυτό τον τομέα οι εθελοντικές οργανώσεις διαχειρίζονται συχνά ευαίσθητα δεδομένα, όπως προσωπικές πληροφορίες εθελοντών και δικαιούχων. Η προστασία αυτών των

δεδομένων από παραβιάσεις και κακόβουλες επιθέσεις είναι κρίσιμη για τη διατήρηση της εμπιστοσύνης και της φήμης της οργάνωσης. Η ανάπτυξη και η εφαρμογή πολιτικών ασφαλείας για την προστασία των δεδομένων και των συστημάτων πληροφορικής είναι απαραίτητη. Αυτό περιλαμβάνει την τακτική ενημέρωση των συστημάτων και την εκπαίδευση του προσωπικού σε θέματα κυβερνοασφάλειας.

Η επιτυχής ενσωμάτωση της τεχνολογίας στον εθελοντικό τομέα απαιτεί στρατηγική προσέγγιση και επένδυση στην εκπαίδευση και ασφάλεια. Οι οργανώσεις που καταφέρνουν να αξιοποιήσουν τις τεχνολογικές δυνατότητες μπορούν να βελτιώσουν την αποδοτικότητα και την επίδρασή τους, ενώ παράλληλα προστατεύουν τα δεδομένα και την ιδιωτικότητα των εμπλεκόμενων.

Ας προχωρήσουμε όμως στις προοπτικές που δύναται να αξιοποιήσει ο εθελοντικός τομέας στα σύγχρονα περιβάλλοντα. Παρέχονται ανεξάντλητες δυνατότητες για ευαισθητοποίηση του ευρύτερου κοινού ενώ διευκολύνεται η δημιουργία νέων ευκαιριών χρηματοδότησης, δημιουργία συνεργειών και συμπράξεων μεταξύ κράτους, επιχειρήσεων και του εθελοντικού τομέα οι οποίες μπορούν να συμβάλλουν αποφασιστικά στην άμβλυση των κοινωνικών φαινομένων που παρεμποδίζουν την κοινωνική ανάπτυξη.

Η δημιουργία τοπικών συνεργασιών και η ανάπτυξη προγραμμάτων εθελοντισμού είναι δύο στρατηγικές που μπορούν να ενισχύσουν την αποτελεσματικότητα των εθελοντικών οργανώσεων.

Η συνεργασία με τοπικές κοινότητες επιτρέπει στις οργανώσεις να κατανοήσουν καλύτερα τις συγκεκριμένες ανάγκες και προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι κάτοικοι. Αυτό μπορεί να οδηγήσει σε πιο στοχευμένες και αποτελεσματικές δράσεις. Οι τοπικές συνεργασίες μπορούν να διευκολύνουν την πρόσβαση σε τοπικούς πόρους, όπως χώρους, εξοπλισμό και ανθρώπινο δυναμικό, ενισχύοντας την ικανότητα των οργανώσεων να υλοποιούν τις δράσεις τους.

Η καινοτομία και ανάπτυξη προγραμμάτων απαιτεί πλέον την υιοθέτηση νέων τεχνολογιών για:

1.1. Οργάνωση και συντονισμό: Οι ψηφιακές πλατφόρμες μπορούν να διευκολύνουν τη διαχείριση των εθελοντών, επιτρέποντας την εύκολη οργάνωση και συντονισμό των δραστηριοτήτων. Μέσω αυτών των εργαλείων, οι οργανώσεις μπορούν να παρακολουθούν τη συμμετοχή, να διαχειρίζονται τα προγράμματα και να επικοινωνούν αποτελεσματικά με τους εθελοντές.

1.2. Αξιολόγηση και ανατροφοδότηση: Οι πλατφόρμες αυτές μπορούν επίσης να χρησιμοποιηθούν για τη συλλογή ανατροφοδότησης από τους εθελοντές και την αξιολόγηση της απόδοσής τους, βοηθώντας στην αναγνώριση περιοχών για βελτίωση.

Θα ήταν επίσης σημαντικό να αναφερθούμε και στη Χρήση της τεχνητής νοημοσύνης (AI):

2.1. Ανάλυση δεδομένων: Η τεχνητή νοημοσύνη μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την ανάλυση μεγάλων όγκων δεδομένων, βοηθώντας τις οργανώσεις να κατανοήσουν καλύτερα τις ανάγκες των δικαιούχων και να προσαρμόσουν τις υπηρεσίες τους ανάλογα.

2.2. Αυτοματοποίηση διαδικασιών: Η τεχνητή νοημοσύνη μπορεί να αυτοματοποιήσει επαναλαμβανόμενες διαδικασίες, όπως η διαχείριση αιτήσεων ή η επικοινωνία με τους εθελοντές, επιτρέποντας στο προσωπικό να επικεντρωθεί σε πιο στρατηγικές δραστηριότητες.

Τέλος η Εστίαση πρέπει να είναι σε βιώσιμες λύσεις με:

Προγράμματα με μακροπρόθεσμη αντίκτυπο: Η ανάπτυξη προγραμμάτων που στοχεύουν σε βιώσιμες λύσεις μπορεί να ενισχύσει τη μακροπρόθεσμη κοινωνική επίδραση και αποτελεσματικότητα του εθελοντισμού

και την Αξιολόγηση και βελτίωση με τη χρήση εργαλείων για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των εθελοντικών δράσεων η οποία μπορεί να βοηθήσει στην αναγνώριση και την εφαρμογή βέλτιστων πρακτικών.

Ο ρόλος των νέων στους εθελοντικούς οργανισμούς είναι πολυδιάστατος και σημαντικός καθώς συμβάλλουν με την ενέργεια και το δυναμισμό τους

Οι νέοι διαθέτουν φυσική ενέργεια και ενθουσιασμό, που μπορούν να κινητοποιήσουν δράσεις και πρωτοβουλίες. Η ικανότητά τους να εργάζονται με ζήλο και να παραμένουν δραστήριοι για μεγάλα χρονικά διαστήματα είναι πολύτιμη για την υλοποίηση έργων που απαιτούν συνεχή προσπάθεια.

Οι νέοι έχουν την ικανότητα να προσαρμόζονται γρήγορα σε νέες καταστάσεις και να μαθαίνουν από τις εμπειρίες τους. Αυτή η προσαρμοστικότητα τους επιτρέπει να ανταποκρίνονται αποτελεσματικά σε αλλαγές και προκλήσεις που μπορεί να προκύψουν κατά τη διάρκεια εθελοντικών δράσεων.

Οι νέοι συχνά φέρνουν φρέσκες ιδέες και καινοτόμες προσεγγίσεις σε παραδοσιακά προβλήματα. Η ικανότητά τους να σκέφτονται έξω από τα καθιερωμένα πλαίσια μπορεί να οδηγήσει σε νέες λύσεις και μεθόδους που βελτιώνουν την αποτελεσματικότητα των εθελοντικών δράσεων.

Η εξοικείωση των νέων με την τεχνολογία και τα ψηφιακά εργαλεία τους επιτρέπει να αναπτύσσουν καινοτόμες πλατφόρμες και εφαρμογές που διευκολύνουν την οργάνωση και τον συντονισμό εθελοντικών δραστηριοτήτων. Η τεχνολογία μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την προώθηση δράσεων, την επικοινωνία με εθελοντές και την παρακολούθηση της προόδου των έργων.

Η αξιοποίηση της καινοτομίας και της δημιουργικότητας των νέων μπορεί να οδηγήσει σε σημαντικές βελτιώσεις στον τομέα του εθελοντισμού και να συμβάλει στην επίλυση κοινωνικών προβλημάτων με νέους και αποτελεσματικούς τρόπους.

Η συμμετοχή των νέων στους εθελοντικούς οργανισμούς όχι μόνο ενισχύει τις δράσεις των οργανισμών, αλλά και προσφέρει στους ίδιους πολύτιμες εμπειρίες και γνώσεις ενώ παράλληλα αναπτύσσουν νέες δεξιότητες.

Επίσης μέσω της συμμετοχής τους επιτυγχάνεται η κοινωνική ευαισθητοποίηση για κοινωνικά ζητήματα ενώ προωθούνται θέματα που άπτονται της κοινωνικής δικαιοσύνης και αλληλεγγύης γενικότερα.

Θα μπορούσαμε να απαριθμήσουμε μια σειρά από λόγους που οι νέοι δε συμμετέχουν. Η έλλειψη ελεύθερου χρόνου, η μοναξιά και η αποξένωση της αστικοποίησης, η χρήση της τεχνολογίας κ άλλα πολλά που θα μπορούσαμε να τα αναλύουμε για αρκετή ώρα. Όμως πέρα των προφανών αιτιών χρειάζεται να εξετάσουμε πιο συγκεκριμένες διαστάσεις.

Η συρρίκνωση των δημοκρατικών θεσμών και η περιορισμένη πρόσβαση των νέων σε δομές εξουσίας είναι ένα σημαντικό ζήτημα που απασχολεί πολλές κοινωνίες.

Οι παράγοντες που οδηγούν στη Συρρίκνωση των Θεσμών αφορούν την αυξανόμενη πόλωση η οποία μπορεί να υπονομεύσει τη λειτουργία των θεσμών και σε συνδυασμό με αυταρχικές τάσεις μπορεί να περιορίσει τη δημοκρατική συμμετοχή ενώ ταυτόχρονα η ύπαρξη **οικονομικών ανισοτήτων** επηρεάζουν την πρόσβαση στην πολιτική εξουσία.

Η Περιορισμένη Πρόσβαση των Νέων σε Δομές Εξουσίας και κατά συνέπεια η έλλειψη εκπροσώπησης και ευκαιριών για τους νέους οφείλεται τόσο σε **Εκπαιδευτικά όσο και Κοινωνικά Εμπόδια**. Η έλλειψη δηλαδή εκπαίδευσης ή χαμηλής ποιότητας εκπαίδευσης και κοινωνικής υποστήριξης μπορεί να περιορίσει τη συμμετοχή που με τη σειρά της οδηγεί στην έλλειψη δεξιοτήτων. Η περιορισμένη αυτή πρόσβαση μπορεί να ενισχύσει τις υπάρχουσες κοινωνικές και οικονομικές ανισότητες και να τις αναπαράγει.

Παράλληλα οι νέοι διακατέχονται από μία αίσθηση αποξένωσης αν νιώσουν ότι οι απόψεις τους δεν λαμβάνονται υπόψη από τα κέντρα λήψης αποφάσεων με αποτέλεσμα να αδιαφορούν για θέματα που δεν επηρεάζουν άμεσα τη ζωή τους για παράδειγμα αν οι συνάνθρωποι τους με κινητικές δυσκολίες έχουν ισότιμη πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση ή την αγορά εργασίας.

Αντίστοιχα οι κοινωνικοί θεσμοί που τους περιβάλλουν δε διευκολύνουν απαραίτητα την ενδυνάμωσή τους μέσω προγραμμάτων που να προωθούν και να επιζητούν τη συμμετοχή τους στη λήψη αποφάσεων ή να τους προετοιμάζουν για αυτό το σκοπό.

Δύο παράγοντες απαιτούν ιδιαίτερη μνεία στην περίπτωση των κοινωνικών και πολιτισμικών παραγόντων. Το χάσμα των γενεών και της επικοινωνίας μεταξύ τους που επιβαρύνεται περισσότερο με τη χρήση των νέων τεχνολογιών αλλά και την κοινωνική απομόνωση που αυτές δημιουργούν. Από την έλλειψη επικοινωνίας προκύπτει και η έλλειψη εμπιστοσύνης στους νέους ανθρώπους που ήδη βρίσκονται ένα βήμα πιο μπροστά αλλά πολλές φορές στερούνται παραδοσιακών δεξιοτήτων επικοινωνίας που η προηγούμενη γενιά κυρίως χρησιμοποιεί. Ως αποτέλεσμα η επικοινωνία δυσχεραίνεται, αφού δεν υπάρχει κοινός κώδικας επικοινωνίας. Πέραν όμως της επικοινωνιακής δυσχέρειας οι νέοι μπορεί να ενδιαφέρονται ή να έχουν προτεραιότητες για άλλα ζητήματα τα οποία πάλι δεν επικοινωνούνται σωστά ή δεν κατανοούνται.

Το δεύτερο όμως και πιο σημαντικό είναι οι κοινωνικές ανισότητες που δυστυχώς δεν μπορούν να αποφευχθούν ούτε στις μικρότερες κοινωνίες, όπως η δική μας, ίσως να είναι και πιο έντονες μάλιστα λόγω της εγγύτητας και της συχνότητας των φαινομένων. Οι κοινωνικές και οικονομικές ανισότητες είναι ένα πολυπαραγοντικό φαινόμενο

συνυφασμένο με την επένδυση της κάθε κοινωνίας στην παιδεία της και φυσικά στην κοινωνική της ανάπτυξη. Συνεπώς είναι ιδιαίτερα σημαντικό να τις αντιληφθούμε και αναγκαίο να τις καταπολεμήσουμε προκειμένου να διασφαλίσουμε την ισότιμη και δίκαιη συμμετοχή όλων των νέων και όχι μόνο των προνομιούχων.

Η ηγεσία και η συμμετοχή των νέων είναι δύο αλληλένδετες έννοιες που μπορούν να οδηγήσουν σε θετικές αλλαγές στην κοινωνία. Αυτό επιτυγχάνεται μέσα από την ενδυνάμωσή τους για να συμμετέχουν στις κοινωνικές αλλαγές που συμβαίνουν γύρω τους ως ηγέτες και όχι ως παθητικοί δέκτες των αλλαγών. Προς αυτή την κατεύθυνση χρειάζεται να οικοδομήσουμε κοινωνικές και ηγετικές δεξιότητες για την ανάληψη κοινωνικών πρωτοβουλιών που θα συμβάλλουν στην κοινωνική αλλαγή, την κοινωνική ισότητα και συνοχή με την παράλληλη οικοδόμηση δικτύων και συνεργασιών μέσα στα οποία θα αναπτύσσονται οι πρωτοβουλίες αυτές.

Καταλήγοντας θα ήταν σημαντικό να ειπωθεί ότι ζούμε σε μία εποχή διαφορετικών και σύνθετων πολυκρίσεων, η οποία επιβάλλει να αναπτύξουμε καινοτόμες πρωτοβουλίες που συνδυάζουν την τεχνολογική με την κοινωνική διάσταση, όπως και την πολιτική και την οικονομική.

Ο εθελοντισμός κατέχει μια σημαντική θέση σε όλες τις κοινωνίες και η βιωσιμότητα του τις επόμενες δεκαετίες θα απαιτήσει σοβαρή επένδυση στην καινοτομία και την τεχνογνωσία που θα του δώσει ώθηση να επιλύσει τις όποιες προκλήσεις και να πορευθεί με επιτυχία στο μέλλον. Οι νέοι θα αποτελέσουν την κινητήρια δύναμη και τον μοχλό της ανάπτυξης βασιζόμενοι όμως στην εμπειρία των προκατόχων τους μαθαίνοντας από τα λάθη τους αλλά και βάζοντας υψηλότερους στόχους για μια δίκαιη και ισότιμη κοινωνία για όλους.

Παρέμβαση από το Δίκτυο Κοινωνικής Στήριξης Ορεινών Περιοχών

Σας ευχαριστώ για την τιμητική πρόσκληση να συμμετέχω στο σημερινό συνέδριο εκπροσωπώντας το Δίκτυο Κοινωνικής Στήριξης Ορεινών Περιοχών, ένα μη κερδοσκοπικό οργανισμό αφοσιωμένο στη βιώσιμη εδαφική ανάπτυξη και την κοινωνική, οικονομική και περιβαλλοντική ευημερία της ορεινής περιφέρειας του Τροόδους. Στο Όραμα του Δικτύου επισημαίνεται ο διακριτός υποστηρικτικός ρόλος του προς τις τοπικές κοινότητες ως συμπαραστάτης στα σχέδια των τοπικών δρώντων και συλλογικών φορέων δράσης. Επενδύοντας στο ανθρώπινο κεφάλαιο της περιοχής, το έργο μας επικεντρώνεται στην ενδυνάμωση των νέων, ως φορείς κοινωνικής αλλαγής και προόδου.

Το θέμα του σημερινού συνεδρίου βρίσκεται στον πυρήνα της αποστολής μας, αφού αφορά τον τρόπο προσέλκυσης νέων στα διοικητικά συμβούλια εθελοντικών οργανώσεων και ΜΚΟ στις ορεινές περιοχές, όπου η συμμετοχή τους αποτελεί επείγουσα ανάγκη, αλλά και τεράστια ευκαιρία.

Οι ορεινές κοινότητες βρίσκονται τις τελευταίες δεκαετίες σε τροχιά πληθυσμιακής αποψίλωσης και κοινωνικό - οικονομικής παρακμής, με κίνδυνο απώλειας και αυτής της κρίσιμης μάζας πληθυσμού για τη διατήρηση του παραγωγικού ιστού και των κοινωνικών υποδομών. Με ένα σημαντικό ποσοστό των κατοίκων να είναι άνω των 65 ετών και τους νέους να μετοικούν για τα αστικά κέντρα σε αναζήτηση εργασίας και ευκαιριών, τα χωριά μας χάνουν όχι μόνο ανθρώπινο κεφάλαιο, αλλά και τους μελλοντικούς ηγέτες τους. Καθώς μειώνεται ο πληθυσμός, μειώνεται και η ικανότητα της κοινότητας για καινοτομία και ανάπτυξη, καθιστώντας ακόμη πιο δύσκολη την επιβίωση και τη ζωτικότητα των ορεινών περιοχών Τροόδους.

Στις 115 κοινότητες του Τροόδους δραστηριοποιούνται πέραν από τους 350 κοινωνικούς φορείς, οι οποίοι επιτελούν ένα πολυδιάστατο έργο. Ωστόσο το δημογραφικό προφίλ της περιοχής επηρεάζει το μέλλον και τη λειτουργία τους, αφού η εκπροσώπηση των νέων στα διοικητικά τους συμβούλια είναι ανησυχητικά χαμηλή. Η στελέχωση των συμβουλίων με άτομα μεγαλύτερης ηλικίας δημιουργεί ένα αόρατο εμπόδιο για τους νέους, αισθανόμενοι ότι δεν είναι σε θέση να επιφέρουν ουσιαστικές αλλαγές. Δεν αρκεί απλά να καλέσουμε τους νέους στο τραπέζι - πρέπει να διασφαλίσουμε ότι έχουν πραγματική φωνή στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων.

Αναγνωρίζοντας ότι οι νέοι αποτελούν κεφάλαιο για την κοινωνία, όλες οι πολιτικές που τους αφορούν θα πρέπει να σέβονται και να διατρανώνουν το δικαίωμα συμμετοχής τους στην ανάπτυξη και την εφαρμογή τους, μέσω της ουσιαστικής ατομικής συμμετοχής τους ή μέσω συλλογικών φορέων. Η Στρατηγική της ΕΕ για τη Νεολαία 2019 - 2027 προωθεί τη συμμετοχή των νέων στον δημοκρατικό βίο, υποστηρίζοντας τη συμμετοχή στα κοινά, με σκοπό να διασφαλιστεί ότι όλοι οι νέοι θα έχουν τα απαραίτητα εφόδια, ώστε να είναι ενεργά μέλη της κοινωνίας. Η Εθνική Στρατηγική της Κύπρου για τη Νεολαία, αναγνωρίζει το αναφαίρετο δικαίωμα των νέων να ακούγεται η φωνή τους για θέματα που τους επηρεάζουν άμεσα. Ωστόσο, όπως διαπιστώνεται η προσέλευση των νέων στις εκλογικές

κάλπες έχει μειωθεί αρκετά τα τελευταία χρόνια, όπως και η συμμετοχή τους σε τοπικούς οργανισμούς που αποσκοπούν στη βελτίωση της κοινότητας.

Ποιοι είναι, λοιπόν, οι παράγοντες που παρακινούν ή εμποδίζουν τη συμμετοχή των νέων στα διοικητικά συμβούλια;

Ένα από τα βασικά κίνητρα είναι η επιθυμία για έμπρακτη προσφορά στον τόπο καταγωγής τους με τον οποίο είναι στενά συνδεδεμένοι. Αυτή η σύνδεση μπορεί να αποτελέσει ισχυρό κίνητρο για συμμετοχή, ιδίως αν οι νέοι αισθάνονται ότι οι προσπάθειές τους θα συμβάλουν στη διαμόρφωση του μέλλοντος των κοινοτήτων τους.

Ένας άλλος παράγοντας είναι η ευκαιρία ενασχόλησης με θέματα που άπτονται των ενδιαφερόντων τους. Η ψηφιακή καινοτομία, ο αθλητισμός και η κοινωνική δικαιοσύνη είναι ενδεικτικοί τομείς στους οποίους οι νέοι αισθάνονται ότι μπορούν να έχουν σημαντικό αντίκτυπο. Οι νέοι έχουν πολλές ιδέες που μπορούν να μεταφραστούν σε έργα και τοπικές δραστηριότητες. Τα έργα και οι επιτυχίες τους, καθώς και οι αποτυχίες τους, μπορούν να ωθήσουν τους νέους να αναπτύξουν το αίσθημα ευθύνης και αυτονομίας τους, ώστε να γίνουν κοινωνικοί φορείς ενεργοί σε όλες τις εκφάνσεις της ζωής.

Ωστόσο, υπάρχουν σημαντικά εμπόδια που αποτρέπουν την ενεργό συμμετοχή των νέων στη δημοκρατική ζωή.

Οι οικονομικές και κοινωνικές συνθήκες στις οποίες ζουν οι νέοι επηρεάζουν την προθυμία και την προοπτική να συμμετέχουν ενεργά σε τοπικές συλλογικότητες. Όταν οι νέοι είναι άνεργοι ή ζουν σε συνθήκες φτώχειας, είναι λιγότερο πιθανό να έχουν την επιθυμία, τους πόρους και την κοινωνική υποστήριξη, ώστε να είναι ενεργοί πολίτες. Σύμφωνα με τις τελευταίες κατά χώρα εκθέσεις αξιολόγησης της ΕΕ για την Κύπρο (2019, 2022 και 2023) εντοπίζονται έντονες εδαφικές ανισότητες μεταξύ αστικών και ορεινών περιοχών. Οι ανεπάρκειες της αγοράς εργασίας και το λιγότερο μορφωμένο εργατικό δυναμικό στις αγροτικές περιοχές της Κύπρου επιφέρουν ανασφάλεια και κίνδυνο φτώχειας και αποκλεισμού για υψηλότερο ποσοστό του πληθυσμού¹. Είναι χαρακτηριστικό ότι η φτώχεια και ο κοινωνικός αποκλεισμός παρουσιάζουν ανησυχητικά υψηλά ποσοστά στις περιοχές αυτές, όπου ένα στα τέσσερα άτομα (25,1 %) αντιμετώπιζε κίνδυνο το 2021, σε σύγκριση με το 17,9 % στις κωμοπόλεις και τα προάστια και το 14,6 % στις πόλεις.

Η έλλειψη καθοδήγησης και το αντιληπτό απρόσιτο των ηγετικών θέσεων αποτελεί ένα άλλο βασικό εμπόδιο. Πολλοί νέοι αισθάνονται απροετοίμαστοι για τις ευθύνες που συνεπάγεται η ιδιότητα του μέλους του διοικητικού συμβουλίου και χωρίς καθοδήγηση και υποστήριξη από πιο έμπειρα μέλη, διστάζουν να αναλάβουν αυτούς τους ρόλους. Επιπλέον, υπάρχει η πεποίθηση ότι η λήψη αποφάσεων γίνεται αλλού, σε αστικά κέντρα, μακριά από την πραγματικότητα της ζωής στα βουνά. Αυτή η αίσθηση αποσύνδεσης μπορεί να αφήσει τους νέους να αισθάνονται ότι η φωνή τους δεν θα ακουστεί, ακόμη και αν αναλάβουν ηγετικούς ρόλους.

¹ Μεγάλο ποσοστό του πληθυσμού που διατρέχει κίνδυνο φτώχειας ζει σε αγροτικές περιοχές (19,8 % έναντι 18,7 % στην ΕΕ) και το ποσοστό αυτό έχει αυξηθεί κατά σχεδόν 4 εκατοστιαίες μονάδες από το 2015.

Ποια συγκεκριμένα κίνητρα όμως μπορούμε να αναπτύξουμε για να ενθαρρύνουμε τη συμμετοχή των νέων;

Η διασφάλιση της συμμετοχής των νέων σε όλα τα στάδια λήψης αποφάσεων σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο είναι ουσιώδους σημασίας αν πρόκειται να κτίσουμε πιο δημοκρατικές, συμμετοχικές και ευημερούσες κοινωνίες. Η ένταξη της διάστασης της συμμετοχής των νέων σε όλες τις πολιτικές πρέπει να αποτελέσει μια βασική επιδίωξη της Πολιτείας, προκειμένου να δημιουργηθούν οι προϋποθέσεις για την απρόσκοπτη συμμετοχή στα κοινά της παρούσας και των μελλοντικών γενεών.

Η Πολιτεία, έχοντας επίγνωση του κυρίαρχου ρόλου που διαδραματίζει το σχολείο - ως ένας θεσμός που προωθεί ή θα έπρεπε να προωθεί τη διαμόρφωση δεξιοτήτων και ικανοτήτων και να προάγει γνώσεις, ικανότητες και δεξιότητες, στάσεις και συμπεριφορές - θα πρέπει να παρέχει τις κατάλληλες συνθήκες, ώστε στο σχολικό περιβάλλον οι νέοι να βιώνουν και να εμπεδώνουν τη δημοκρατία στην πράξη και η συμμετοχή τους στη διαδικασία λήψης αποφάσεων να καθοδηγείται, να υποστηρίζεται και να είναι αποτελεσματική.

Παράλληλα για να λειτουργήσουν αποτελεσματικά οι θεσμικές δομές συμμετοχής των νέων απαιτείται η διαμόρφωση ενός Ολοκληρωμένου Εθνικού Σχεδίου Παροχής Κινήτρων, μέσα από το οποίο θα παρέχεται σε τέτοιες δομές χώρος, οικονομικά μέσα και υλική υποστήριξη, για τη διασφάλιση της ομαλής και αποτελεσματικής λειτουργίας τους. Όπως υποδηλοί και ο Αναθεωρημένος Ευρωπαϊκός Χάρτης για τη Συμμετοχή των Νέων στην Τοπική και Περιφερειακή Ζωή, η ιδιότητα του ενεργού πολίτη αφορά το να έχεις το δικαίωμα, τις ευκαιρίες και την υποστήριξη για να συμμετέχεις και να επηρεάζεις τις αποφάσεις.

Στο πλαίσιο αυτό, οι διαφορετικές ανάγκες των νέων στις αγροτικές και ορεινές περιοχές πρέπει να λαμβάνονται ιδιαίτερα υπόψη για την ενίσχυση της συμμετοχής τους, παρέχοντας ενισχυμένη οικονομική και άλλη υποστήριξη στις συλλογικότητες που δραστηριοποιούνται στις περιοχές αυτές. Η ενεργοποίηση θεσμικών δομών συμμετοχής των νέων στις ορεινές περιοχές, πέραν του ότι διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην ενθάρρυνση της συμμετοχής των νέων, μπορούν ταυτόχρονα να τονώσουν την κοινωνική και πολιτιστική ζωή και να αποτελέσουν σημαντική κοινωνική διέξοδο. Παράλληλα, αναμένεται να επηρεάσουν την ελκυστικότητα των αγροτικών περιοχών, καταπολεμώντας προβλήματα όπως η πληθυσμιακή αποψίλωση, σύμφωνα με το Μακρόπνοο Όραμα της ΕΕ για τις αγροτικές περιοχές.

Άλλα κίνητρα που θα μπορούσαν να μελετηθούν είναι:

Προγράμματα εμπέδωσης της συμμετοχικής δημοκρατίας και ανάπτυξης ηγετικών δεξιοτήτων, ώστε οι νέοι να αναπτύξουν τις απαραίτητες ηγετικές δεξιότητες, προάγοντας παράλληλα τον διάλογο μεταξύ των γενεών και διασφαλίζοντας ότι η εμπειρία των ατόμων μεγαλύτερης ηλικίας μεταβιβάζεται.

Προγράμματα αξιοποίησης της τεχνολογίας και προσαρμογής της λειτουργίας των ΜΚΟ και των εθελοντικών οργανώσεων στον ψηφιακό κόσμο υιοθετώντας για παράδειγμα σύγχρονα εργαλεία επικοινωνίας για ευέλικτη συμμετοχή.

Συνοψίζοντας, οι ορεινές περιοχές της Κύπρου αποτελούν μια ιδιαίτερη εδαφική συνιστώσα της πατρίδας μας με πόρους οικουμενικής αξίας. Αυτό αποτελεί ένα ιδιαίτερο κίνητρο για τη συμμετοχή σε ΜΚΟ και εθελοντικές οργανώσεις που δραστηριοποιούνται στις περιοχές αυτές, ιδιαίτερα από νέους, λαμβάνοντας υπόψη ότι αυτοί οι κοινωνικοί φορείς αποτελούν τους θεματοφύλακες του φυσικού περιβάλλοντος, της πολιτιστικής κληρονομιάς, ιδιαίτερα της άυλης. Η ενίσχυση των οργανώσεων αυτών με εθελοντές νέους είναι σημαντική, ώστε να έχουν τη δυνατότητα να συνεχίσουν να παρέχουν υπηρεσίες σε όσους βρίσκονται σε ανάγκη δημιουργώντας ένα δίκτυο ασφαλείας σε βασικές πτυχές της ποιότητας ζωής του κάθε ατόμου.

Εν κατακλείδι, το μέλλον των εθελοντικών οργανώσεων - ιδιαίτερα στις αγροτικές και ορεινές περιοχές - εξαρτάται από την εμπιστοσύνη που θα επιδείξουμε στους νέους. Χρειαζόμαστε την ενέργειά τους, τη δημιουργικότητά τους και τη δέσμευσή τους στην καινοτομία. Παρέχοντας τα κατάλληλα κίνητρα, δημιουργώντας υποστηρικτικές δομές και εκτιμώντας τη συμβολή τους, μπορούμε να διασφαλίσουμε ότι οι νέοι δεν θα είναι απλώς συμμετέχοντες αλλά θα βρίσκονται στην πρώτη γραμμή της αλλαγής στις κοινότητές τους.

Χαράλαμπος Μιρής
Εκτελεστικός Διευθυντής
εκ μέρους της Προέδρου κας Ανθούση Αναστασίας

Παρέμβαση από την οργάνωση Oxygen for Democracy

Το Oxygen for Democracy είναι ένας μη κερδοσκοπικός μη κυβερνητικός οργανισμός που ιδρύθηκε το 2014 και απαρτίζεται από άτομα από όλους τους ακαδημαϊκούς, κοινωνικούς, πολιτικούς, και επαγγελματικούς χώρους. Εργάζεται στο να βελτιώσει τη διαδικασία χάραξης πολιτικής στην Κύπρο και όχι μόνο προκειμένου να την καταστήσει πιο συμμετοχική, διαφανή και επιστημονική.

ΔΡΑΣΕΙΣ & ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ

Υπογραφή Μνημονίων συνεργασίας με Πανεπιστήμια, Οργανισμούς Νεολαίας, καθώς και με Δήμους, με σκοπό την ενεργότερη συμμετοχή και τη βελτίωση της διαδικασίας διαμόρφωσης πολιτικής στην Κύπρο.

Συνδιοργάνωση εργαστηρίων και σεμιναρίων για την προώθηση των δράσεων του οργανισμού σε διάφορους τομείς της νεολαίας και της εκπαίδευσης των νέων.

Προγράμματα Πρακτικής Άσκησης και Εθελοντισμού

Cyprus Forum 2024 - Ενεργή συμμετοχή σχολείων και πανεπιστημίων.

Το ΔΣ του οργανισμού απαρτίζεται από άτομα νεαρής ηλικίας μεταξύ 30-35 ετών. Εκτός από το ΔΣ, υπάρχουν διάφορες άλλες επιτροπές (διαχειριστική επιτροπή, συμβουλευτική επιτροπή για Cyprus Forum), focus group. Με αυτόν τον τρόπο ο οργανισμός προσπαθεί να συλλέξει διάφορες απόψεις για τις δράσεις του.

Γίνονται επίσης παρουσιάσεις σε σχολεία για θέματα όπως η συμμετοχικότητα, η δημοκρατία, η διαφάνεια στην παραγωγή πολιτικής, κ.ά. Διαπιστώθηκε ότι τα θέματα αυτά εγείρουν το ενδιαφέρον των νέων. Ωστόσο οι νέοι δεν γνωρίζουν τον τρόπο σύνδεσής τους με τα κοινά, το πώς μπορούν δηλαδή να έχουν επιρροή, να συμβάλουν και να βοηθήσουν στην κοινωνία.

ΟΦΕΛΗ ΤΗΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ

- Οι νέοι φέρνουν νέες ιδέες και καινοτόμες προσεγγίσεις που μπορούν να ενισχύσουν τη λειτουργία και την αποτελεσματικότητα των οργανισμών μας.
- Η συμμετοχή σε διοικητικά σώματα βοηθά στην ανάπτυξη ηγετικών και οργανωτικών δεξιοτήτων, που είναι πολύτιμες για το μέλλον των νέων.
- Οι νέοι αποκτούν πρόσβαση σε επαγγελματικά δίκτυα και ευκαιρίες δικτύωσης που μπορούν να τους ωφελήσουν στη μελλοντική τους πορεία.

- Η συμμετοχή στα διοικητικά συμβούλια ενθαρρύνει τους νέους να αναπτύξουν μια αίσθηση κοινωνικής ευθύνης και να συνειδητοποιήσουν τον ρόλο τους στη διαμόρφωση μιας πιο δίκαιης και βιώσιμης κοινωνίας.
- Η εμπλοκή στη λήψη αποφάσεων και στις στρατηγικές συζητήσεις ενθαρρύνει τους νέους να αναπτύξουν τη δημιουργικότητά τους και να εξασκήσουν το κριτικό τους σκέπτεσθαι.

Νικόλας Κυριακίδης
Αντιπρόεδρος Οργάνωσης

Παρέμβαση από την οργάνωση ΚυκΛΟΙΚΟΔρόμιο

Η ίδρυση του μη κερδοσκοπικού οργανισμού, ΚυκΛΟΙΚΟδρόμιο, έχει σκοπό την ανάληψη δράσεων που σχετίζονται με την προστασία του περιβάλλοντος, κλιματικής δράσης και ενέργειας.

Οι άνθρωποι πρέπει να βρουν τη θέση τους (το δρόμο τους) σε ένα κυκλικό οικολογικό σύστημα. Έτσι προέκυψε το «ΟΙΚΟ» που είναι συνθετικό λέξεων και συνδέεται με το σπίτι μας. Και ο πλανήτης γης είναι το σπίτι μας. Και το –δρόμιο είναι ο δρόμος που μας οδηγεί στην προστασία του πλανήτη. Έτσι δημιουργήθηκε και το όνομα του οργανισμού ΚυκΛΟΙΚΟδρόμιο

Όραμα

Το όραμα του ΚυκΛΟΙΚΟδρομίου είναι να βοηθήσει στην ανάπτυξη δράσεων που βελτιώνουν την ποιότητα ζωής της κοινότητας, προωθούν την προστασία του περιβάλλοντος και την αειφόρο ανάπτυξη, δημιουργώντας σχέσεις με εταιρείες, οργανισμούς, τοπικές αρχές και οργανωμένα σύνολα ώστε να επιταχυνθεί η μετάβαση στην κυκλική οικονομία.

Αποστολή

Η αποστολή του οργανισμού είναι η προώθηση δράσεων που συμβάλουν στην κυκλική οικονομία, την μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, και προωθούν την χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και γενικότερα η προστασία του περιβάλλοντος.

Διοικητικό Συμβούλιο

Τα ιδρυτικά μέλη είναι μια ομάδα ατόμων με κοινή δέσμευση να πρωτοστατήσουν σε καινοτόμες αλλαγές και να έχουν ουσιαστικό αντίκτυπο στην προστασία του περιβάλλοντος. Προερχόμενοι από διαφορετικά επαγγελματικά υπόβαθρα, διαθέτουν τεχνογνωσία που εκτείνεται σε διάφορους τομείς, οι οποίοι διασταυρώνονται με τις αρχές της αειφορίας.

Παρά τις διαφορετικές εμπειρίες τους, τους ενώνει ένα μοναδικό όραμα και σκοπός: η προστασία του πλανήτη και η εξασφάλιση ενός βιώσιμου μέλλοντος για τις επόμενες γενιές.

Μαζί, είναι αφοσιωμένοι στη διαμόρφωση λύσεων που αντιμετωπίζουν τις πιεστικές περιβαλλοντικές προκλήσεις της εποχής μας.

Προαγωγή του Εθελοντισμού

Το ΚυκΛΟΙΚΟδρόμιο προάγει μέσα από τις δράσεις του τις αξίες του εθελοντισμού.

Η υλοποίηση των δράσεων του ΚυκΛΟΙΚΟδρομίου στηρίζεται στην ανιδιοτελή συμμετοχή εθελοντών.

Ο εθελοντισμός σε περιβαλλοντικές δράσεις αποτελεί έναν θεμέλιο λίθο για την προστασία και τη διατήρηση του φυσικού μας κόσμου. Μέσα από την αφοσίωση και την ανιδιοτελή προσφορά τους, οι εθελοντές συμβάλλουν καθοριστικά στη δημιουργία ενός βιώσιμου μέλλοντος.

Ο εθελοντισμός προάγει την περιβαλλοντική συνείδηση, την κοινωνική ευθύνη και την αλληλεγγύη, ενισχύοντας την κοινή προσπάθεια για την αντιμετώπιση των παγκόσμιων περιβαλλοντικών προκλήσεων.

Μέσα από τις δράσεις αυτές, οι εθελοντές δεν προστατεύουν μόνο το περιβάλλον αλλά και καλλιεργούν αξίες που ενώνουν τις κοινότητες και ενδυναμώνουν την αίσθηση του συλλογικού καθήκοντος.

Έτσι, το ΚυκλοΙΚΟδρόμιο έχει μόνιμη ειδική ανακοίνωση στην ιστοσελίδα του για την εγγραφή των εθελοντών που ενδιαφέρονται να συμμετέχουν στις περιβαλλοντικές εθελοντικές δράσεις του οργανισμού.

Εθελοντικές δράσεις

- Συλλογή μεταχειρισμένων αντικειμένων, βιβλίων και παιδικών παιχνιδιών
- Δωρεά πάνω από 1.500 μεταχειρισμένων παιχνιδιών σε κοινωφελής οργανισμούς, που συλλέχθηκαν από το ΚυκλοΙΚΟδρόμιο.
- Συμμετοχή σε ημερίδες πληροφόρησης και ενημέρωσης.
- Απασχόληση 10 εθελοντών.
- Συμμετοχή σε φεστιβάλ με δραστικές περιβαλλοντικές δραστηριότητες για παιδιά (Φεστιβάλ Ανακύκλωσης GreenDot, Φεστιβάλ του παιδιού Ορμήδεια) .
- Συμμετοχή στην εκστρατεία καθαρισμού Let's do it Cyprus για 2 συνεχόμενες χρονιές.
- Ενημερωτικές επισκέψεις και εργαστήρια σε Δημοτικά Σχολεία, Λέσχες και Νηπιαγωγεία για τις αρχές της κυκλικής οικονομίας
- Μέχρι στιγμής έχουν εκπαιδευτεί 1100 μαθητές και μαθήτριες Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης, καθώς και εκπαιδευτικοί Δημοτικών σχολείων

Συμμετοχή των νέων στη διαδικασία λήψης αποφάσεων του ΚυκλοΙΚΟδρόμιο

- Το ΚυκλοΙΚΟδρόμιο απασχολεί νέους επιστήμονες, που έχουν ως στόχο την προστασία του περιβάλλοντος και τη δημιουργία ενός αειφόρου πλανήτη και αυτά προσπαθούν να τα επιτύχουν μέσα από το καθημερινό τους έργο.

- Το ΚυκλΟΙΚΟδρόμιο προάγει τη συμμετοχή των νέων στη διαδικασία λήψης αποφάσεων του οργανισμού μέσω διαφόρων δράσεων και πρωτοβουλιών. Επιτρέπει την συμμετοχή τους στις μηνιαίες συνεδριάσεις του ΔΣ και ενθαρρύνει ενεργά την έκφραση των απόψεών τους.
- Μέσα από τη δημιουργία ενός συμμετοχικού περιβάλλοντος, οι νέοι συμβάλλουν στη διαμόρφωση στρατηγικών και πολιτικών του οργανισμού, ενώ ενισχύεται ο συλλογικός τους ρόλος.
- Επιπλέον, μέσω εκπαιδευτικών προγραμμάτων, οι νέοι αποκτούν τις απαραίτητες δεξιότητες (soft skills and management skills) και γνώση για να συμβάλλουν ουσιαστικά στη λήψη αποφάσεων.
- Το ΔΣ συνδιοργανώνει εκδηλώσεις μία φορά το εξάμηνο για κοινές δραστηριότητες team building μεταξύ του προσωπικού και των μελών του ΔΣ.

Οφέλη που προκύπτουν από τη συμμετοχή των νέων στο ΔΣ

- Οι νέοι φέρνουν φρέσκες ιδέες και καινοτόμες προοπτικές που μπορούν να συμβάλουν στην ανανέωση και βελτίωση των διαδικασιών του οργανισμού.
- Η συμμετοχή σε ένα διοικητικό συμβούλιο επιτρέπει στους νέους να αναπτύξουν σημαντικές ηγετικές και επαγγελματικές δεξιότητες, όπως η λήψη αποφάσεων, η στρατηγική σκέψη και η διαχείριση έργων.
- Μέσα από τη συμμετοχή τους, οι νέοι έχουν την ευκαιρία να εκπροσωπήσουν τη γενιά τους και να συμβάλουν ενεργά στη λήψη αποφάσεων που τους αφορούν.
- Η συμμετοχή σε διοικητικό συμβούλιο προσφέρει στους νέους τη δυνατότητα να δικτυωθούν με επαγγελματίες, επιχειρηματίες και άλλα μέλη του οργανισμού, ενισχύοντας τις ευκαιρίες τους για μελλοντικές συνεργασίες και επαγγελματική ανάπτυξη.
- Η ενεργή εμπλοκή στη διοίκηση ενός οργανισμού προσφέρει στους νέους πολύτιμη εμπειρία και ενισχύει την αυτοπεποίθησή τους για μελλοντικές προκλήσεις.

Δρ Αθηνά Γεωργίου Σιήπητη
Επικεφαλής οργάνωσης

Παρέμβαση από τον Οργανισμό Κυπριακό Δίκτυο Δικαιοσύνη για Όλους

Με βάση το καταστατικό του ΚΔΔΟ, είναι συγκεκριμένα τα άτομα που συμμετάσχουν στο ΔΣ, κυρίως ως εκ της ιδιότητάς τους σε σχέση με τον Παγκύπριο Δικηγορικό Σύλλογο (Πρόεδρος, Αντιπρόεδρος, Γραμματέας).

Η δράση των νέων προωθείται μέσω της συμμετοχής νέων δικηγόρων στο πρόγραμμα, ως πιο κάτω:

- Προώθηση του προγράμματος μέσω των ΜΜΕ /Κυβερνητικών/Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων και μέσω του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου.
- Ίση μεταχείριση μεταξύ των συμμετεχόντων.
- Φήμη του Οργανισμού (Εποπτεύεται από τον ΠΔΣ και επιχορηγείται από το Υφυπουργείο Κοινωνικής Πρόνοιας).
- Ο Οργανισμός δίνει έμφαση στα πλεονεκτήματα τα οποία λαμβάνουν οι νέοι με την εισδοχή τους στο πρόγραμμα. (πχ. Εμπλοκή σε ευρύ φάσμα υποθέσεων, επικοινωνία με πελάτες και νέους συναδέλφους, απόκτηση νέων γνώσεων και εμπειριών, συνεχής επαφή με την νομοθεσία και τους νέους κανονισμούς).

Πώς το έχουμε επιτύχει

- Ο Οργανισμός επιδιώκει την συμμετοχή στο πρόγραμμα προσώπων τα οποία κατέχουν καλή φήμη, εντιμότητα και ακεραιότητα χαρακτήρα.
- Ο Οργανισμός φροντίζει να μην υπάρχει οποιανδήποτε σύγκρουση συμφερόντων.
- Οι συμμετέχοντες διαθέτουν τις δεξιότητες και την εμπειρία η οποία αιτείται με βάση τα καθήκοντα τα οποία αναλαμβάνουν και ενώ παράλληλα διαθέτουν ικανό χρόνο για την άσκηση των καθηκόντων τους.
- Κατά την επιλογή των νέων λαμβάνεται υπόψη η αξιολόγηση της ατομικής και της συλλογικής καταλληλότητας.
- Οι συμμετέχοντες γνωρίζουν κατά το δυνατόν, πριν από την ανάληψη εργασίας, την κουλτούρα, τις αξίες και την γενική στρατηγική του Οργανισμού.
- Ο Οργανισμός παρακολουθεί την καταλληλότητα των μελών του.
- Απαγορεύεται στα μέλη να χρησιμοποιούν οποιανδήποτε πληροφορία περιέρχεται σε γνώση τους κατά την άσκηση των καθηκόντων τους.
- Προστασία των προσωπικών δεδομένων με βάση των περί της Προστασίας των Φυσικών Προσώπων Έναντι της Επεξεργασίας των Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα και της Ελεύθερης Κυκλοφορίας των Δεδομένων αυτών Νόμος του 2048 (Ν. 125 (Ι)/2018).
- Όλα τα μέλη έχουν λευκό ποινικό και πειθαρχικό μητρώο.

Ποια οφέλη προκύπτουν από τη συμμετοχή των νέων;

- Νέες απόψεις και διαφορετικές ιδέες και αντιλήψεις (Μέρος της λύσης).
- Αξιοποίηση της τεχνολογίας και του διαδικτύου.
- Παροχή στήριξης στην υλοποίηση νέων ιδεών.
- Παροχή εκπαίδευσης με την προώθηση συμμετοχής τους σε σεμινάρια/εκπαιδευτικά προγράμματα για να αποκτήσουν νέες γνώσεις και εμπειρίες.
- Διάδοση/Εννοια /Αναγνώριση του Εθελοντισμού
- Διασύνδεση των ανθρώπων/δημιουργία νέων επαφών/ανταλλαγή απόψεων και αντιλήψεων.
- Ενίσχυση της αυτοπεποίθησης μέσω της ισχυροποίησης της προσωπικής ταυτότητας του εθελοντή που νιώθει ικανό να προσφέρει σε κάτι σπουδαίο.
- Ο εθελοντισμός προκαλεί την ανάπτυξη σημαντικών εργασιακών δεξιοτήτων καθώς ο εθελοντισμός δύναται να αναπτύξει skills όπως την ομαδική εργασία, την επικοινωνία, να διαχειρίζεται έργα αλλά και να επιλύει προβλήματα.
- Η συμμετοχή των νέων στους εθελοντικούς οργανισμούς και στο σχεδιασμό και ανάληψη εθελοντικών πρωτοβουλιών είναι πολύτιμη αφού διαθέτουν ενθουσιασμό και τεράστια αποθέματα ενέργειας, δημιουργικές ιδέες και νέες προοπτικές ενώ παράλληλα τους δίνεται η δυνατότητα να προσφέρουν τις γνώσεις και τις δεξιότητές τους

Κλέλια Καραγεωργιάδου

Δικηγόρος/Νομική Σύμβουλος/ Συνεργάτιδα του Οργανισμού

Καταληκτική Ομιλία

«Η συμμετοχή των νέων στα Διοικητικά Συμβούλια των Εθελοντικών Οργανώσεων/ΜΚΟ»

Δρ. Ολίβια Πατσαλίδου, Διευθύντρια ΠΣΣΕ

Σκοπός της καταληκτικής αυτής ομιλίας είναι να μοιραστεί προβληματισμούς και τρόπους προσέγγισης του θέματος, ώστε μαζί με τις παρουσιάσεις των εκλεκτών ομιλητών και ομιλητριών να περάσουμε στο στάδιο της συζήτησης.

Επικεντρωνόμαστε σήμερα στην προσέλκυση των νέων στα διοικητικά συμβούλια επειδή όπως επισημαίνεται από το ευρύτερο φάσμα των ΜΚΟ, υπάρχει μειωμένη συμμετοχή. Γιατί παρατηρείται αυτό και γιατί πρέπει να μας απασχολεί; Και

σημειώνεται εδώ ότι στο πλαίσιο της ομιλίας, οι αναφορές γίνονται κυρίως για το ευρύτερο φάσμα των ΜΚΟ.

Οι νέοι αποτελούν αναμφισβήτητο το μέλλον του κάθε τόπου. Ιστορικά, η νεολαία της Κύπρου ήταν στην πρώτη γραμμή στους αγώνες για την ελευθερία του νησιού. Αρκετοί νέοι άνθρωποι έθεσαν τις βάσεις του εθελοντικού κινήματος. Και επειδή στη νεολαία εναποθέτουμε τις ελπίδες μας για θετικές αλλαγές, σήμερα συζητούμε την ανάγκη προσέλκυσης ανθρώπων πιο νεαρής ηλικίας στα ΔΣ των ΜΚΟ.

Αυτή λοιπόν η ιστορία και η ανάγκη, μας οδηγούν να αναζητήσουμε τρόπους για τη δημιουργία όλων των απαραίτητων προϋποθέσεων, ώστε οι νέοι να έχουν πρόσβαση και συμμετοχή σε όλους τους τομείς, συμπεριλαμβανόμενου και του χώρου της διοίκησης των εθελοντικών οργανώσεων/ΜΚΟ.

Όταν οι νέοι έχουν ευκαιρίες πρόσβασης και συμμετοχής στα ΔΣ τα οφέλη είναι πολλαπλά. Τους δίνεται η ευκαιρία να ζήσουν την εμπειρία της διοίκησης οντοτήτων που υπηρετούν ένα σκοπό, να συμμετέχουν στη λήψη των αποφάσεων, να αναλάβουν το βάρος της ευθύνης, να δημιουργήσουν, να διαμορφώσουν απόψεις και πολιτικές, να συνεργαστούν με μέλη διαφόρων ηλικιών.

Αυτό δημιουργεί αναμφίβολα μια αποτελεσματική ισορροπία σε όλα τα επίπεδα. Η συνύπαρξη του νέου και του παλιού, της διαφορετικής αντίληψης των νέων και της σοφίας της μεγαλύτερης γενιάς, είναι απαραίτητη για να δοθούν νέες κατευθύνσεις στις ΜΚΟ.

Αρκετές φορές ακούμε την αγωνία των οργανώσεων ότι δεν έχουν νέους στο ΔΣ και προβληματίζονται για το τι θα συμβεί, εάν δεν υπάρχει η νεότερη γενιά στις δομές των οργανώσεων, είτε ως εθελοντές, είτε ως μέλη των διοικητικών συμβουλίων.

Θέτω δύο ερωτήματα που αναφέρονται στη σχετική βιβλιογραφία:

- Μήπως οι ΜΚΟ θεωρούνται τελικά χώροι στους οποίους κυριαρχούν άτομα μεγαλύτερης ηλικίας; (adult-dominated spaces).
- Μήπως σε μικρές κοινωνίες, οι κοινωνικοί κανόνες και οι ασυμμετρίες εξουσίας με τα άτομα μεγαλύτερης ηλικίας, τείνουν να περιορίζουν τη συμμετοχή των νέων;

Εάν επικεντρωθούμε στο γενικό στόχο που έχει τεθεί για τους νέους, δηλαδή να αυξηθεί η συμμετοχή τους στα κέντρα λήψης αποφάσεων, τότε τα ΔΣ των ΜΚΟ πρέπει να αποτελούν μέρος αυτού του στόχου.

Υπάρχει όφελος όταν οι φωνές και οι απόψεις των νέων ακούγονται σε μια αίθουσα συνεδρίας, διότι άλλο η εθελοντική προσφορά στη βάση και άλλο η συμμετοχή σε επίπεδο ΔΣ.

- η απόκτηση εμπειρίας στη χάραξη πολιτικής, στον προγραμματισμό και στην οργανωτική ηγεσία, μπορεί να τους βοηθήσει να αντιληφθούν καλύτερα τις δημοκρατικές δυνατότητες στην κοινωνία
- η συμμετοχή τους σε ένα συμβούλιο μπορεί να προσφέρει στη συζήτηση μια διαφορετική οπτική γωνία των πραγμάτων, προς όφελος της ΜΚΟ, των εξυπηρετούμενων ή των σκοπών που επιδιώκει, αλλά και γενικότερα της κοινωνίας.
- η διαφορετική αντίληψη της νεότερης γενιάς, είναι ένας κρίσιμος πόρος που κυρίως μπορούν να έχουν οι νέοι (αλλά και οι νέοι στην καρδιά) πόρος ο οποίος συνήθως αποδυναμώνεται στην πάροδο του χρόνου, όσο μεγαλώνει ο άνθρωπος.
- Όταν οι οργανισμοί δεν έχουν την ευκαιρία να έχουν στο τραπέζι των αποφάσεων ανθρώπους διαφόρων ηλικιών, τότε χάνονται μοναδικές ευκαιρίες που θα μπορούσαν να δημιουργήσουν διαφορετικά θετικά αποτελέσματα.

Και ενώ καταγράφονται τα οφέλη που προκύπτουν για τους ίδιους τους νέους από τη συμμετοχή τους σε συμβούλια, επισημαίνονται και παράγοντες που αποθαρρύνουν τη συμμετοχής τους όπως:

- νοιώθουν ότι δεν μπορούν να προωθήσουν νέες ιδέες σε ένα Συμβούλιο, όταν το ηλικιακό εύρος των μελών του απέχει από την ηλικία τους
- ότι οι απόψεις τους δεν λαμβάνονται υπόψη,
- ότι η δομή και οι πρακτικές ενός συμβουλίου δεν δημιουργούν τις προϋποθέσεις για την ενσωμάτωσή τους,
- ότι αυτές οι πρακτικές αποδυναμώνουν τη διάθεσή τους για συμμετοχή
- έχουν επιφύλαξη εάν μπορούν πραγματικά να έχουν την ευκαιρία εκλογής στο συμβούλιο
- νοιώθουν ότι το συμβούλιο είναι σοβαρή υπόθεση και δεν μπορούν να προσφέρουν τόσες ώρες εθελοντικά, επειδή πρέπει να εργάζονται, ή επειδή οι οικογενειακές υποχρεώσεις δεν τους το επιτρέπουν
- δεν επιδιώκουν επίσης συμμετοχή όταν δεν υπάρχουν αρκετοί νέοι στο συμβούλιο

- ότι δεν προσεγγίζονται με τα τεχνολογικά μέσα που σήμερα αξιοποιούν, για να ενημερωθούν για τις επιλογές που υπάρχουν, ή να παροτρυνθούν να ταυτιστούν με ένα σκοπό σε σημείο που να επιδιώξουν μια θέση στο ΔΣ

Να τονίσουμε όμως παράλληλα αναφορές που επισημαίνουν ότι διάφοροι άλλοι παράγοντες (κοινωνικοί, οικονομικοί, πολιτικοί, κ.ά.) σε μια χώρα μπορούν να μειώσουν το ενδιαφέρον των νέων για συμμετοχή στα κοινά.

Μήπως όμως τελικά υπάρχουν λύσεις για τα πιο πάνω; Σε σχετική βιβλιογραφία επισημαίνεται ότι:

- Η κάθε χώρα μπορεί να ανατρέψει τους παράγοντες που μειώνουν το ενδιαφέρον της συμμετοχής των νέων στα κοινά
- Τα Συμβούλια μπορούν να είναι προσβάσιμα, να δώσουν όραμα και σκοπό για την προσέλκυση και τη συμμετοχή ανθρώπων πιο νεαρής ηλικίας.
- Αυτά μπορούν να επιτευχθούν, εάν εντοπιστούν τα εμπόδια αλλά και οι προσδοκίες που έχουν οι νέοι, σε σχέση με τη συμμετοχή τους.
- Απαιτείται και αλλαγή στην κουλτούρα και προσαρμογές των παραδοσιακών μοντέλων διοίκησης.
- Επιπλέον χρειάζονται ρυθμίσεις σε τυχόν αντικρουόμενες πεποιθήσεις σχετικά με την ικανότητα ηγεσίας και της διοίκησης ή στην κατανομή της εξουσίας και της ομαδικής εργασίας σε ένα ΔΣ.

Το υπό συζήτηση θέμα, δεν είναι ένα νέο πρόβλημα. Γιατί λοιπόν, ενώ μπορούμε να αναγνωρίσουμε τα οφέλη και τα εμπόδια που προκύπτουν, δεν είναι τόσο εύκολο να επιτευχθεί ο στόχος;

Γιατί ενώ τα ΔΣ των οργανώσεων πραγματικά επιθυμούν τη συμμετοχή των νέων και οι νέοι επιθυμούν να έχουν πρόσβαση σε αυτά, δεν παρατηρείται η αναμενόμενη αλλαγή;

Η θεωρία εξάρτησης από το μονοπάτι ή μια διαδρομή, εξηγεί ότι, όταν μια κατάσταση εξαρτάται από το παρελθόν της και όταν μια ακολουθία πρακτικών και αποφάσεων επαναλαμβάνονται, τείνουν να διατηρούν το προηγούμενο καθεστώς.

Με βάση τη θεωρία, προηγούμενες πρακτικές και καταστάσεις γίνονται κυρίαρχες, ή «κλειδώνονται», ως ένα καθεστώς που θεσμοθετείται και επαναλαμβάνεται, εκτός εάν μια 'κρίσιμη συγκυρία/στιγμή' (critical juncture) αποσταθεροποιήσει το μονοπάτι.

Η απόκλιση και η προοπτική αλλαγής της πορείας μιας διαδρομής, εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από την ετοιμότητα των ανθρώπων να απεξαρτηθούν από τα μοτίβα του προηγούμενου καθεστώτος. Η θεωρία λοιπόν εξηγεί πώς διαμορφώνεται μια κατάσταση πραγμάτων και εφιστά την προσοχή στο πώς συγκεκριμένα γεγονότα και επιλογές σε προγενέστερο χρονικό σημείο επηρεάζουν και ενδεχομένως περιορίζουν μεταγενέστερες και μελλοντικές ενέργειες.

Άρα ποιες επιλογές και ποια γεγονότα του παρελθόντος έχουν δημιουργήσει την μειωμένη συμμετοχή των νέων στα ΔΣ κλειδώνοντας την παρούσα κατάσταση ως κυρίαρχη, σε αρκετές περιπτώσεις;

Μήπως, η ασφάλεια που προσφέρει ένα μακρόχρονο μοτίβο νοοτροπιών, πρακτικών, οργανωτικής κουλτούρας, κτλ, να συμβάλλει στη διατήρηση της υφιστάμενης κατάστασης; Η επανάληψη της ρουτίνας μπορεί να φαίνεται επωφελής αλλά ουσιαστικά 'κλειδώνει' πρώτα την οργάνωση που επιθυμεί την αλλαγή και παράλληλα τους νέους που ή έχουν χάσει το ενδιαφέρον τους για τα κοινά ή επιθυμούν να συμμετέχουν αλλά δεν μπορούν να έχουν πρόσβαση. Για όλα αυτά δεν ευθύνεται αποκλειστικά το ένα ή το άλλο μέρος, αλλά ένα πλέγμα εσωτερικών και εξωτερικών παραγόντων.

Η βιβλιογραφία αναφέρει ότι σε κάποιες περιπτώσεις μπορεί μια οργάνωση για παράδειγμα να μην επιθυμεί να αλλάξει τον τρόπο διοίκησης ανοίγοντας πόρτες σε νέα μέλη και να θεωρεί πιο ασφαλές να συνεχίσει με το υφιστάμενο καθεστώς αφού υπάρχουν αποτελέσματα. Το ίδιο ισχύει εάν το δούμε και από την οπτική των νέων. Υπάρχουν τόσοι παράγοντες που αποθαρρύνουν τη συμμετοχή τους. Με αυτό τον τρόπο, διαιωνίζεται και αναπαράγεται μια κατάσταση και ένα μοτίβο αποτελεσμάτων, ενώ οι εναλλακτικές επιλογές περιθωριοποιούνται όλο και περισσότερο με την πάροδο του χρόνου

Όπου υπάρχουν για οποιοδήποτε λόγο, οι εξαρτημένες διαδρομές, τείνουν να διαιωνίζουν «άκαμπτα μοτίβα» (Wenzel 2015) εκτός εάν εσωτερικές ή εξωτερικές δυνάμεις ταρακουνήσουν το σύστημα, δημιουργώντας ευκαιρίες για την απομάκρυνση μιας κατάστασης από το μονοπάτι στο οποίο βρίσκεται. (Schreyögg και Kliesch-Eberl 2007).

Σε αυτή την περίπτωση οι οργανισμοί και οι άνθρωποι, ωθούνται να «κινηθούν» σε νέα κατεύθυνση και να οραματιστούν μία νέα κατάσταση για το πού θέλουν να πάνε και πώς μπορούν να φτάσουν εκεί από το σημείο που βρίσκονται (Emirbayer και Mische 1998: 984).

Άρα ποιο θα μπορούσε να είναι αυτό το «μεγάλο γεγονός», αυτή η «κρίσιμη στιγμή» που θα μπορούσε να αυξήσει τις πιθανότητες αλλαγής πορείας σε σχέση με το θέμα που συζητούμε σήμερα; Δεν υπάρχει ποτέ μία απάντηση ή συγκεκριμένες απαντήσεις που εάν εφαρμοστούν να δημιουργήσουν μια καθολική αλλαγή. Μόνο το κάθε Συμβούλιο που επιθυμεί να αλλάξει μια υφιστάμενη κατάσταση και μόνο οι άνθρωποι που επιθυμούν να έχουν πρόσβαση σε αυτό μπορούν να δώσουν τις απαντήσεις, εάν βέβαια υπάρχουν και κάποιες συγκυρίες και προϋποθέσεις που να συμβάλλουν προς την επιδιωκόμενη κατεύθυνση.

Τα οργανωμένα σύνολα και οι άνθρωποι σε αυτό το νησί έχουν αναπτυχθεί σε δύσκολους καιρούς, από την αποικιοκρατία, έχουν επιβιώσει μετά από την εισβολή και μετά από περιόδους διάφορων κρίσεων. Ας δώσει το σημερινό συνέδριο την ώθηση για σκέψη και περαιτέρω ανάλυση και αφού έχει ανοίξει αυτή η συζήτηση και στα τοπικά συνέδρια που θα διοργανωθούν από τα Επαρχιακά Συντονιστικά Συμβούλια Εθελοντισμού, θεωρώ ότι είμαστε σε πολύ καλό δρόμο.

ΣΥΝΕΔΡΙΟ

31^ο Ετήσιο Παγκύπριο Συνέδριο
Παγκύπριου Συντονιστικού
Συμβουλίου Εθελοντισμού

ΠΡΟΣΕΛΚΥΣΗ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΣΤΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΑ ΣΥΜΒΟΥΛΙΑ ΤΩΝ ΕΘΕΛΟΝΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΝ/ΜΚΟ

ΠΑΓΚΥΠΡΙΟ ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΙΚΟ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΕΘΕΛΟΝΤΙΣΜΟΥ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΕΘΕΛΟΝΤΙΣΜΟΥ
ΚΥΠΡΟΥ

UNIVERSITY of
NICOSIA

31^ο
ΕΤΗΣΙΟ
Συνέδριο
ΠΣΣΕ

ΠΑΓΚΥΠΡΙΟ ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΙΚΟ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΕΘΕΛΟΝΤΙΣΜΟΥ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΕΘΕΛΟΝΤΙΣΜΟΥ
ΚΥΠΡΟΥ

UNIVERSITY of
NICOSIA

31^ο
ΕΤΗΣΙΟ
Συνέδριο
ΠΣΣΕ

